

Tibor Uhrín - *svietniky Ostalgia*, 2015

Rok slovenského dizajnu 2021

Prinášame Vám posledné *Dielo mesiaca*, známeho slovenského dizajnéra a pedagóga Tibora Uhrína - *svietniky Ostalgia*, 2015.

Rok 2021 bol na podnet Slovenského centra dizajnu (SCD) vyhlásený Ministerstvom kultúry Slovenskej republiky za *Rok slovenského dizajnu* (RSKD). Slovenský inštitút v Prahe ho podporil dvoma výstavami *Art in Progress* a *SLOVENSKÉ FRAGMENTY. Slovenský autorský dizajn v skle, keramike a dreve*. Rok slovenského dizajnu sa síce končí, ale slovenský dizajn pokračuje ďalej.

VÝSTAVA

MIRO DUŠA: BÁBKY S DUŠOU

3. 11. – 31. 12., Slovenský inštitút

Tvorbu výtvarníka a scénografa **Miroslava Dušu** sme v Slovenskom inštitúte predstavili ako súčasť siedmeho ročníka *Festivalu českej a slovenskej tvorby pre deti*, ktorý sa v Prahe uskutočnil v novembri. Výstava bábok z predstavení Radúz a Mahuliena, Čarovné gajdičky, Janko Hraško a i. poteší návštevníkov Slovenského inštitútu aj v decembri.

Festival českej a slovenskej tvorby pre deti, ktorý každoročne organizuje združenie BONA FIDE v spolupráci o.z. Celé Slovensko číta deťom, Slovenským inštitútom v Prahe, Mestskou knižnicou mesta Piešťany a Krajskou knižnicou L. Štúra vo Zvolene, sa tento rok konal pod záštitou MgA. Hany Třeštíkovej, radnej Magistrátu hlavného mesta Prahy a J.E. veľvyslanca Slovenskej republiky v Českej republike Rastislava Káčera.

ALEXANDER DUBČEK. SYMBOL ČESKOSLOVENSKEJ JARI

25. 11. – 10. 12., Slovenský inštitút

Panelová výstava pri príležitosti 100. výročia narodenia osobnosti Pražskej jari a výraznej osobnosti česko-slovenských dejín.

Alexandra Dubčeka. Autorom výstavy mapujúcej život slovenského politika je PhDr. Slavomír Michálek, DrSc. z Historického ústavu Slovenskej akadémie vied.

LITERÁRNA STREDA

LITERÁRNY VEČER K VÝROČIU NEDOŽITÝCH 75. NARODENÍN DUŠANA MITANU

15. 12. o 19:00 /online/, Slovenský inštitút

Spisovateľ **Dušan Mitana** sa narodil 9. decembra 1946 v Moravskom Lieskovom. Študoval žurnalistiku na Filozofickej fakulte Univerzity Komenského v Bratislave, ale po roku prestúpil na Vysokú školu múzických umení, kde študoval filmovú a televíznu dramaturgiu. Debutoval v roku 1965 poviedkou *Oáza s jablňami* v slovenskom časopise *Mladá tvorba*, kde neskôr pracoval ako redaktor. Od roku 1973 spolupracoval aj s časopisom *Romboid*. O tri roky neskôr však „normalizovanú“ redakciu opustil a venoval sa výlučne literárnej práci. Svojou prvotinou *Psie dni* (1970) sa zaradil k silnej generácii spisovateľov, ktorí v tomto desaťročí rozhodujúcim spôsobom vstúpili do slovenskej literatúry. Čitateľom sa predstavil príbehmi, ktoré vychádzali z bežných životných situácií, ale iracionálny motív premenil na príbehy plné tajomstva a ľudskú existenciu zobrazil ako absurdnú. Mitanovu tvorbu možno charakterizovať ako experimentálnu, postmodernistickú alebo expresívnu. Kniha úvah, esejí, štúdií a slovníkových hesiel *Hľadanie strateného autora* z roku 1991 je príkladom postmodernej literatúry so všetkými jej atribútmi.

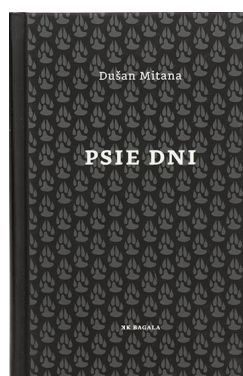
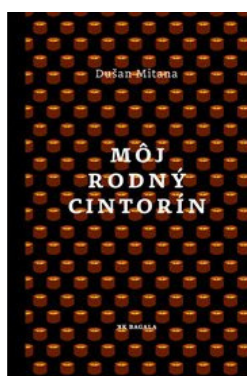
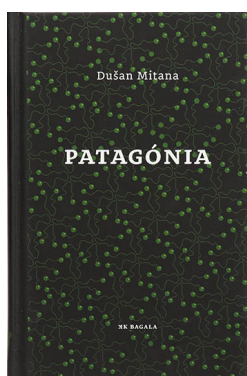
Ťažisko Mitanovej tvorby však spočíva predovšetkým v poviedkach, o čom svedčia knihy vydané začiatkom 90. rokov, *Slovenský poker*, *Patagónia* a *Prievan*. Okrem prozaických diel je Mitana aj autorom dvoch zbierok textov *Krutohry* (1992) a *Maranatha* (1996), scenárov k mnohým televíznym filmom a memoárovej knihy *Môj rodný cintorín* (2000). Posledná vydaná kniha Dušana Mitana, spisovateľa žijúceho v Bratislave, *Zjavenie*, vyšla v roku 2005.

Večer venovaný 75. výročiu narodenia slovenského spisovateľa, scenáristu a dramatika sa uskutoční online a bude vysielaný na facebookovej stránke Slovenského inštitútu.

Dušan Mitana

Účinkujú: spisovateľ Daniel Hevier, herec Robert Roth a Ľubomír Machala – literárny historik z Palackého univerzity v Olomouci a prekladateľ zo slovenčiny, taktiež z Mitanovho diela.
Moderuje: spisovateľ Ján Púček

FILM

PREZENTÁCIA FILMU: VODA, ČO MA DRŽÍ NAD VODOU

7. 12. o 18:00, Slovenský inštitút

Film inšpirovaný životom a tvorbou legendy slovenskej poetickej scény **Jožom Urbanom**, ktorý predčasne zomrel v roku 1999, vo veku 34 rokov. Úsmevno-dramatický príbeh jedného z najväčších slovenských básnikov, predstaviteľa takzvanej stratenej generácie. Okrem iného tiež autora libreta k muzikálu *Kráľ Dávid* a mnohých známych piesňových textov, ako napríklad *Vráť trochu lásky medzi nás*, (*Money Factor*), *Len s ňou* (Miro Žbirka), ale hlavne *Voda čo ma drží nad vodou* (Elán).

Film sa nesnaží byť životopisom, voľným spracovaním zachytáva obdobie od nástupu na poetickú scénu, ale hlavne posledných sedem rokov Urbanovho búrlivého života. Jeho lásky, nádeje, sklamania, jeho pády a vzostupy, a tiež boj so svojimi vnútornými démonmi.

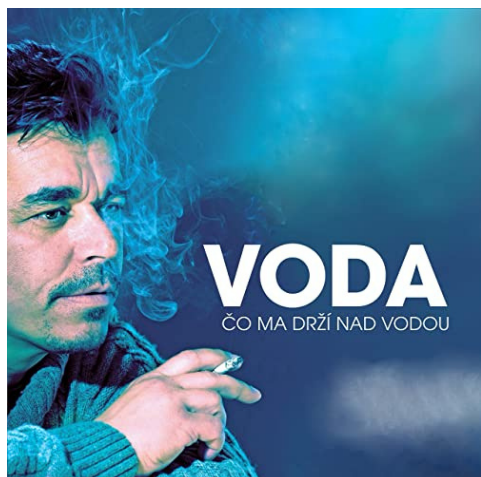
Film vznikol ako spoločný česko-slovenský projekt podľa literárnej predlohy – knihy Ondreja Kalamára *Pivo u Chárona* (s Jožom Urbanom).

Po projekcii sa uskutoční diskusia s účasťou hercov a ďalších tvorcov.

Producenti: Tomáš Magnusek, Ondrej Kalamár

Autori scenára: Ondrej Kalamár, Tomáš Magnusek

Herecké obsadenie: Roman Pomajbo, Robo Roth, Andrea Růžičková – Kerestešová, Martin Dejdar, Lukáš Latinák, Jan Kanyza, Svatopluk Skopal, Miroslav Mejzlík, Jiří Wohanka, Jaroslav Kepka, Alena Procházková, Tomáš Magnusek, Olga Záblacká, Vašo Patejdl, Ondrej Kalamár a ďalší.

DIVADLO

KURT VONNEGUT, JÚLIA RÁZUSOVÁ: GALAPÁGY

10. 12. o 19:30, Divadlo Komedie, Jungmannova 15/1, Praha 1

Inscenácia *Galapágy* je režijným debutom slovenskej režisérky **Júlie Rázusovej** v Českej republike a vzniká v spolupráci so Slovenským inštitútom.

Croteskná vízia budúcnosti na pozadí evolučnej teórie Charlesa Darwina podľa predlohy Kurta Vonneguta.

Píše sa rok 1986. Nezvratná devastácia prírody, hospodárska kríza, vyčerpané zdroje, hladomor a chaos. Mick Jagger, Jacqueline Onassis a ďalšie celebrity sa zúčastnia na prírodovednej plavbe tisícročia. Luxusne vybavená loď má namierené do Galapág. Z cestovateľov zatiaľ dorazila len bizarná skupinka. Tá sa má, po celosvetovej katastrofe, ktorá sa vyhla iba tichomorskému ostrovu, stať základom nového ľudstva. Kto sú tí vyvolení, ktorých gény prežijú milióny rokov?

Premiéra inscenácie *Galapágy* sa uskutoční 10. 12. v Divadle Komedie, na jednej zo scén Mestských divadiel pražských.

**MĚSTSKÁ
DIVADLA
PRAŽSKÁ** **ABCKOMEDIEROKOKO**

Z bývalého kláštora sa stáva kultúrne centrum Gemera

Občianske združenie *Otvor dvor* dokázalo počas šesťročného snaženia už z väčšej časti obnoviť opustený františkánsky kláštor v centre Rožňavy a vracia do neho život. Z roky chátrajúceho kláštora sa stáva kultúrno - kreatívne spoločenské centrum, ktoré by malo byť aj pomyselnou bránou pre rôznych umelcov, ktorí hľadajú v regióne Gemer inšpiráciu.

„Naše snaženie sa začalo už v roku 2012 založením občianskeho združenia. Začali sme vtedy vytvárať verejný priestor v Rožňave, organizovať rôzne kultúrne podujatia, vytvorili sme cyklus Rožňavské radiály, kde účinkovali umelci z celého Slovenska. Chýbalo nám však to najdôležitejšie - vlastný priestor,“ uviedol člen združenia Tomáš Székely. Nakoniec sa tak stalo aj vďaka tomu, že miestna samospráva uverila odvážnemu zámeru a poskytla združeniu priestory na dvadsať rokov so zámerom, že ich zvelebia.

MILAN KUNDERA: *Nevedomost'*

Nevedomost' je druhým románom Milana Kunderu, ktorý do slovenčiny preložila Elena Flašková. Hlavnou témou je túžba po domove.

Na príklade dvoch českých emigrantov Ireny a Jozefa, Kundera skúma možnosti návratu do rodnej krajiny po rokoch strávených v zahraničí. Ich situáciu prirovnáva k mýtickému putovaniu Odyssea do rodnej Ithaky. Bola Odysseovým životom Ithaka alebo jeho putovanie? Kundera sa, ako to uňho poznáme, púšťa do esejistických úvah, ktoré sa prelínajú celým príbehom. Konfrontuje ľudskú neschopnosť zdieľať myšlienky, neschopnosť komunikovať vôbec, z čoho plynie nepochopenie a odsúdenie k nevedomosti. *Nevedomost'* je ďalším autorovým príspevkom do reflexie literatúry aj autentického prežívania sveta okolo nás.

Vydalo vydavateľstvo Artforum, 2021.

Slovenský inštitút nám. Republiky 1037/3, 110 00 Praha1
Tel.: +420 224 948 135 si.prague@mzv.sk
www.slovenskyinstitut.cz